

RAZOWSKI, J. : in AMSEL, GREGOR, REISSER : Microlepidoptera Palaearctica, III, Cochylidae, 1970.

VAN DER WOLF, H. : Vangst van Aethes triangulana Tr. in Nederland (Lep., Cochylidae), in Ent. Ber. Amst. 35, 1975, p. 102.

VAN ROMPAEY, E. en DELVOSALLE, L. : Atlas van de Belgische en Luxemburgse flora, 1972.

Résumé : L'auteur signale la capture d' Aethes triangulana à Grobbendonk (Anvers) le 23 mai 1968. Cette espèce, qui vit sur Veronica longifolia, est nouvelle pour la faune belge.

Summary : A new species for the Belgian fauna is mentioned : Aethes triangulana. The author captured it at Grobbendonk (Antwerp) on 23rd May 1968. The species lives on Veronica longifolia.

J.E.F. ASSELBERGS : Huybergseweg 24, Hoogerheide, Nederland.

ZES WESPVLINDERSOORTEN UIT DE OMGEVING VAN MECHELEN IN 1977 EN 1978

(Paul JANS)

1. Sesia apiformis (Clerck, 1759)

Deze vlinder is algemeen op vochtige plaatsen rond Mechelen, en vooral daar waar de populieren min of meer vrij staan zodat de zon op de stam kan schijnen, bijvoorbeeld de rand van een bos of een rij bomen tussen weilanden. Zeker 75 % van de gunstig gelegen bomen vertonen de karakteristieke potlooddikke gaten (het werk van de rupsen) aan de basis van de stam. De vlinders vliegen van eind mei tot begin augustus. Ze komen meestal uit op een zonnige morgen. Gewoonlijk zitten ze niet hoger dan een meter op de stam en zijn zo reeds van ver zichtbaar. Later op de dag vliegen ze rond, hoewel de wijfjes dikwijls op de stam blijven zitten, alsook de parende vlinders. De mannetjes vliegen reeds na een half uur weg. 's Avonds na 18 - 19 uur komen vooral de wijfjes weer op de boomstam zitten om te overnachten. Men ziet de vlinders nooit in groot aantal omdat ze gedurende een lange periode uitkomen en niet lang leven. De rupsen leven twee jaar in het hout aan de basis van de stam en van de dikke wortels. Ze leven in Populus nigra, P. canadensis, maar ook in P. tremula, P. alba en Salix alba. In de herfst vóór het jaar dat ze zullen uitkomen maken ze een kokon van houtvezels waarin ze overwinteren. Ze verpoppen erin eind april, begin mei. Deze kokon bevindt zich aan het uiteinde van een gang die nog juist afgesloten blijft door het buitenste laagje schors dat bij het uitkomen door het puntig uitsteeksel van de pop doorboord wordt. Als men zulk een kokon uitgekapt heeft, moet men ze bestendig vochtig houden aangezien ze vlug uitdroogt. De pop zelf is bruin en heeft pootverlengingen voor het achterste paar poten. Bij het uitkomen werkt de pop zich ver uit de stam.

2. Sesia bembeciformis (Hübner, 1806)

Deze soort lijkt erg op de vorige, maar er zijn enkele duidelijke verschillpunten :

S. apiformis

- heeft een gele kop.
- heeft een zwarte halskraag.
- heeft twee grote, gele schouder-vlekken.

S. bembeciformis

- heeft een zwarte kop.
- heeft een gele halskraag.
- heeft geen schoudervlekken zodat de thorax eenkleurig is.

S. bembeciformis is evenwel veel zeldzamer. Het eerste Belgisch exemplaar werd gevangen door V. VAN SCHEPDAEL in 1919 in het bos van Lembeek (tegen Halle). De vlinders die ik vond op 30 juli 1977 zaten op een wilgesoort (vermoedelijk Salix cinerea x viminalis). Merkwaardig is wel dat in dezelfde stam ook A. formicaeformis huist. En in de onmiddellijke omgeving leven S. apiformis en P. tabaniformis. De levenswijze komt overeen met die van S. apiformis, behalve dan dat de rups geen kokon spint. (zie ook : Linneana Belgica, VII, 1978, nr. 7, p. 214-224).

3. Aegeria myopaeformis (Borkhausen, 1789)

1 ♀ gekregen, gevangen op 11 augustus 1977 in een boomgaard te Zemst.

4. Paranthrene tabaniformis (Rottemburg, 1775)

Ik heb begin juli 1977 een hondertal populieren gecontroleerd te Mechelen (Muizen) en in drie ervan waren gaten aanwezig op verwonde en kankerachtige plaatsen op de stam. Het zijn kleine gaten; toch vallen ze op door hun talrijkheid. Ik heb er nooit beneden aan de stam gevonden, steeds hogerop. In die drie bomen zijn er gedurende twee weken 21 vlinders uitgekomen en dat zeer wisselvallig : zo eens vijf dagen geen enkele en dan de zesde zeven exemplaren. De rupsen leven in populieren. In twee bomen huisde ook S. apiformis. De derde boom was dood.

5. Aegeria formicaeformis (Esper, 1783)

Dit vlindertje leeft op moerassige plaatsen waar veel wilgen groeien. Onder vele takken met een doorsnede van vijf tot tien cm van vermoedelijk Salix cinerea x viminalis vond ik boormeel, soms zoveel dat het de planten bedekte.

6. Chamaesphecia empiformis (Esper, 1783)

De vangst van 1 ♂ op 26 juli 1978 in mijn tuin is wel merkwaardig en daarom gaat het hier waarschijnlijk om een ingevoerd exemplaar. Het blijkt namelijk dat C. empiformis in onze streken nog niet waargenomen werd. Het hoofdverspreidingsgebied is de Kalkstreek omdat daar de voedselplant, voornamelijk cypreswolfsmelk, voorkomt. Het toeval wil dat ik vorig jaar enkele wolfsmelkplanten heb overgebracht naar mijn tuin. Vermoedelijk zat in één van die planten uit Vance (Luxemburg) een rups.

P. JANS : Willem Geetsstraat 21, 2800 Mechelen.